Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I personally feel this is a fit question to be taken up for half-an-hour discussion.

Mr. SPEAKER.—I have no objection. Hon. Member may give notice of it.

Eradication of Untouchability

120. Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi).—

Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :—

(*a*) the amount of money disbursed by them by way of reward to Village Panchayats from the date of bringing into force the competition in connection with eradication of untouchability and the scheme of giving rewards to Village Panchayats by the Social Welfare Department, till 31st March 1968 ;

(*b*) the Village Panchayats to which money has been given by way of rewards together with the amount given to each panchayat (yearwise information may pleased be given) ;

(*c*) whether there are state level, district level and taluk level Committees for such disbursements of rewards ; if so, the duties of such Committees ;

(*d*) whether the Harijans and Girijans living in Panchayat areas which have received such rewards ;

(i) enter the temples situated in the respective villages without any obstruction ;
(ii) enter the hotels and restaurants without any obstruction ;
(iii) drawing drinking water from public well without any obstruction ;
(iv) enter the Haircutting Saloons for hair dressing without any obstruction ;
(v) whether the village barber is attending to the hair dressing of the Harijans in the same way as he is doing in the case of others ;
(vi) whether the washerman is washing the clothes of Harijans ?

Sri V. L. PATIL (Minister for Social Welfare).—

(*a*) Rs. 2,59,000.

(*b*) *Vide* statement placed on the Table of the House.*

(*c*) Yes. Selection Committees have been constituted at taluk level, district level and state level to give rewards to Village Panchayats depending on the merit of the work turned out by the respective panchayats.

* Copy placed in the Mysore Legislature Library.

(*d*) (i) Yes.
(ii) Yes.
(iii) Yes.
(iv) Yes.
(v) Yes.
(vi) Yes.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಸರಕಾರ ವಿವಿಧ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ನುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ 59 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದೆ. ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಪಂಚಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ (ಈ) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್, ಇಂಟರ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮ್ಯಾರೇಜ್, ಇಂಟರ್ ಡೈನಿಂಗ್ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER.—The supplementary is irrelevant.

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN.—The fundamental issue is removal of untouchability. Please see the heading—I am entitled to put that question, Sir.

Mr. SPEAKER.—Members need not go by the heading.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—(ಡಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು, ಹೋಟೆಲ್ ಮತ್ತು ರೆಸ್ಟೊರೆಂಟುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸೇದುವರು, ಕ್ಷೌರದ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಗಸರು ಅವರ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ, ತಾವೂ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬರಲಿ, ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ ತಪ್ಪೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಈಗ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 2 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ದುಡ್ಡು ಮಿಷನ್ ಷಾಪ್ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಪ್ಲೋರ್ ಮಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎನ್. ಇ. ಎಸ್.ನಲ್ಲಿ ನ್ಯೂರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬ್ಲಾಕ್ ಲೆವರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ನಾಡಕರ್ಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಅವರು ನೋಡಬೇಕು ಅಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟ, ತಾವು ಪ್ರವಾಸ ಅಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಸ್ಪೇಟ್ ಲೆವರ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಯಾರು, ಸ್ವಾಮಿ! ಭೊಗಲೇಶ್ವರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಪ್ ಕಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಚಾರೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಜರಿಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಬೋಗಾರೆ.—ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಡ್ವರ್‌ಟೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪಗ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

Sri V. N. PATIL.—May I know whether the Government have any proposal to appoint a committee consisting of the members of this House to tour villages where such complaints are received ? I am of the opinion that invariably such injustices are done throughout the State ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈ ಅನ್‌ಟಚ್‌ಬಲಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಚರ್ಚಾವಣೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಇದು ನಿಜವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪ.—ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವರ್, ತಾಲ್ಲೂಕು ರೆವರ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೆವರ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಬ್ಲಾಕ್ ರೆವರ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೆವರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವರ್‌ನಲ್ಲ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಬ್ಲಾಕ್ ರೆವರ್‌ನಲ್ಲ 2 ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೆವರ್‌ನಲ್ಲೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಂತಹ 3 ಜನರನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವರ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅಗಸರು ಮತ್ತು ಬಾರ್‌ಬರ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಪವಾದನೆಗಳು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್ಕಾರದ ನಜರಿಗೆ ತಂದರೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

Hemavathi Project

122. Sri H. B. JWALANAIAH (Hassan).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the relief given to the ryots of Hassan taluk whose lands will be submerged under Hemavathi Project ;

(*b*) whether Government is aware of the fact that the lands down the Hemavathy Channel in Hassan District as well as Mandya District are distributed indiscriminately without giving priority to the ryots of Hassan Taluk who will loose their lands on account of sumbersion ?